

УДК 330.341:379.83

Практичні аспекти Форсайту розвитку підприємств аграрної сфери економіки.

Турчіна С.Г. к.е.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

ФОРСАЙТ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД УПРОВАЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ

Використовується термін «форсайт» (англ. «foresight» – «погляд у майбутнє») з кінця 1980-х рр. Під форсайтом слід розуміти технологію визначення довгострокових перспектив розвитку науки та техніки на регіональному рівні на основі використання сукупності процедур (планування, прогнозування, моніторингу, контролю) та методів (Дельфі, сценаріїв, експертної групи, дорожньої карти, аналізу ситуації, огляду літератури, критичних технологій, «мозкового штурму», SWOT-аналізу) з метою ідентифікації множини стратегій інноваційного розвитку регіону та визначення критеріїв їхнього вибору [1]. В нинішніх умовах розвинені країни активно використовують систему форсайту, тобто систему методів, що заснована на залученні широкого кола експертів.

Дослідження Федулової Л.І. вказують на те, що нині форсайт використовується при вирішенні таких проблем як: виникнення соціально-економічних проблем довгострокового характеру; необхідність посилення позицій на світових ринках за рахунок підвищення технологічного рівня виробництва й активізації інноваційної діяльності; потреба в ухваленні політичних рішень щодо вибору стратегічних альтернатив розвитку з урахуванням наявних можливостей і обмежень; неможливість ефективної реалізації політики без досягнення консенсусу між державою, бізнесом і суспільством; розробка соціальних програм тощо [2].

Інноваційний розвиток підприємства регіону на основі технології форсайту є основою розробки стратегії інноваційного розвитку регіону, яка

націлена на підвищення його конкурентоспроможності та країни в світі. У словнику «Інноваційна діяльність» термін «форсайт» вживається в такому значенні, як сукупність інструментів, що дозволяють активно передбачати проблеми майбутнього [3]. Виходячи з цього можемо констатувати, що для управління інноваційним розвитком підприємств аграрної сфери важливим є використання технологій форсайту для: визначення напрямків розвитку, формування спільного бачення перспективи на базі діалогу між учасниками інноваційного процесу, виділення «критичних точок» щодо змін економічного розвитку. Форсайт як систематична оцінка наукових і технологічних розробок, які можуть позитивно впливати на конкурентоспроможність виробництва аграрної продукції та якість життя, може забезпечити довгостроковий розвиток конкурентоспроможних галузей аграрного сектору України.

Так, протягом останніх років з метою підвищення ефективності наукової та інноваційної діяльності, її спрямування на впровадження в Україні моделі сталого розвитку та активізації аграрного сектору проводиться значна кількість Міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів присвячених проблемам європейської практики підтримки та прискорення реалізації інновацій, програма EUREKA, досвід та практика участі українських науковців щодо впровадження інноваційних проектів та вдосконалення підходів та організаційної структури їхньої реалізації тощо. Важливим є створення на базі НТУУ «КПІ» національного Центру передбачення - Форсайт-центру [4]. Головною метою діяльності національного Форсайт-центру є організація в Україні комплексу заходів із розробки і впровадження технологій наукового передбачення розвитку вітчизняної економіки, окремих її галузей та підприємств тощо. Позитивним є те, що генеруванням наукових ідей світового рівня, допомогою втілювати високі технології у виробництво будуть фахівці, а такий проект є прикладом для створення центру з управління інноваційним розвитком підприємств аграрної сфери економіки. Тільки проведення

послідовної виваженої державної політики у сфері інноваційної діяльності є запорукою розвитку підприємств аграрної сфери економіки.

Список використаної літератури:

1. Ключнікова К. Г. Світовий досвід прогнозування інноваційного розвитку регіону на основі методу форсайту / К. Г. Ключнікова // Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємство: матеріали Всеукр. наук-практ. інтернет-конф. з міжнар.участю, 19 лю. 2014 р. — Луганськ: «Русь», 2014. — С. 214–215.
2. Толковый словарь «Инновационная деятельность». Термины инновационного менеджмента и смежных областей (от А до Я). 2-е изд., доп. - Новосибирск: Сибирское научное издательство/ В.И. Суслов. – 2008.
3. Форсайт-центр для України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу // <http://kpi.ua/11-06-30>.